

И.П.И.

Институт за пазарна икономика

бул. "Патриарх Евтимий" 10, София 1000
тел./факс.: (+359 2) 952 62 66, 952 35 03
ел. поща: mail@ime.bg
страница в Интернет: www.ime.bg

изх. № 15 / 24.03.2015 г.

до

Г-н КИРИЛ ПАНГЕЛОВ

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНИ АНАЛИЗИ И

ПОЛИТИКА НА КОНКУРЕНЦИЯТА“

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

СТАНОВИЩЕ

относно

проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

Уважаеми г-н Пангелов,

Проектът на ЗИД на Закона за адвокатурата поставя в конфликт няколко професионални групи в обществото. Настоящото становище описва проблемите, които могат да възникнат в областта на конкуренцията при евентуалното приемане на законопроекта.

Адвокати и счетоводители

Законопроектът за промяна на Закона за адвокатурата, изготвен от Висшия адвокатски съвет, предвижда единствено адвокатите да могат да подават заявления, жалби и молби от името на клиентите си до НАП, НОИ, НСИ и други административни институции, както и да подават документи за вписване в Търговския и Имотния регистри.

В действащото законодателство тези услуги могат да се предоставят както от адвокати, така и от счетоводители. На практика, обаче, в голямата си част те се предоставят от счетоводителите и по техни думи¹ формират над 70% от дейността им. Ако законопроектът се приеме, ще бъдат налагани сериозни глоби в случаите, в които тези дейности се извършват от лица, различни от адвокати(промени в чл. 24 и чл. 150).

На практика в този случай адвокатите си осигуряват работа чрез законодателството, а не защото искат клиентите им да ги предпочитат заради по-добро качество на услугата или по-ниски цени, например (адвокатските хонорари са по-високи от тези на нотариусите и на счетоводителите).

Капсулирането отива и по-далеч - адвокатите, които ще могат да извършват тези услуги, ще са само тези, вписани в колегията, което е допълнително ограничаване на конкуренцията в сектора.

Адвокати и нотариуси

Според сегашния чл. 32 местен и европейски адвокат "има право да заверява преписи от документи, които са му предоставени във връзка или по повод защитата на правата и законните интереси на негов клиент". Това право е нужно, за да се осъществи частният договор между клиента и защитника. Това е частната функция на адвоката.

С една нова алинея на същия член функцията на адвоката от частна става публична: той ще "удостоверява" и "проверява" подписи и документи. Тази проекто-разпоредба гласи:

¹ Становище на Асоциация на специализираните счетоводни предприятия, изх.№5/12.02.2015 (разпечатано като приложение към писмото).

"[адвокатът] ... удостоверява подписите на частни документи и договори, които не подлежат на вписване, подписите и съдържанието на пълномощни по чл. 37 от Закона за задълженията и договорите [ЗЗД], както и верността на преписи и извлечения от книжа и документи по ред, определен от министъра на правосъдието съвместно с Висшия адвокатски съвет."

Тук е нужно да се направят следните разяснения:

- проверката и удостоверяването на документи, подписи и пълномощни е основание на доверието между страните по всеки договор и затова тя е обществена; затова също така е важно проверявящите да не са в конфликт на интереси и да извършват това по занятие;
- според посочения чл. 37 от ЗЗД това е занятие на нотариусите;
- новата функция на адвокатите ще е предмет на саморегулиране от самите адвокати, най-вероятно министърът изобщо не е питан за приписаната му нова функция;
- когато адвокатите започнат изпълнение на новата си функция, те ще окажат в (потенциален) конфликт на интереси, защото ще имат право да проверяват документи и договори на две и повече страни по сделки и договори;

Очевидно е, че замисълът на законопроекта е да изземе бизнес от нотариусите и да го прехвърли на адвокатите.

Адвокати и потребители

Освен вътрешните организации, които алармират за ограничаването на конкуренцията чрез подобно законодателство (в това число ИПИ и КЗК), Европейската комисия (ЕК) публикува редица доклади (коментирахме последния [тук](#)²), които показват вредата от законодателството, издигащо бариери пред достъпа до тези професии и стриктно регламентиращо дейността им. Наскоро Комисията започна и процедура за оценка на регулирането на свободните професии в държавите членки и изследване на вредата от него (коментирахме го [тук](#)³).

Множество изследвания доказват как регулирането на свободните професии с цел да се защитят потребителите всъщност действа в течен ущърб, основно чрез повишаването на цените на услугите. Така например, [емпиричен анализ](#)⁴, който разглежда премахването на запазените права на адвокатите да извършват сделки с недвижими имоти в редица страни по света, заключава, че то е допринесло за спад в правните разходи, по-голям брой доставчици на услуги и по-гъвкав пазар. Законопроектът за адвокатурата пък вменява на адвокатите и изключителното право за управление на имущество (чл. 24), което е стъпка в обратната посока.

Подобни промени (и то без да се прилага оценка на въздействието) представляват осигуряване на абсолютни права и ограничаване на конкуренцията директно чрез законодателството, а не според правилата на свободния пазар и не трябва да бъдат приемани.

Оставаме на разположение за дискусии и коментари.

За контакти:

Зорница Славова

zornitsa@ime.bg, (02) 952 62 66

С уважение,

Светла Костадинова
изпълнителен директор
Институт за пазарна икономика

² Сайт на ИПИ (www.ime.bg), Преглед на стопанска политика, Брой 700, Нов доклад на Европейската комисия: свободните професии в България са прекалено регулирани, Автор:Зорница Славова / 03.10.2014

³ Сайт на ИПИ (www.ime.bg), Преглед на стопанска политика, Брой 650, Ще станат ли по-свободни свободните професии, Автор:Зорница Славова / 03.10.2014

⁴ Economic issues, Cox and Foster (1990) , The Costs and Benefits of Occupational Regulation,
http://www.ramblemuse.com/articles/cox_foster.pdf

АСОЦИАЦИЯ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ СЧЕТОВОДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

гр. София 1000, ул Солунска 45, ет.1, ап. 6
тел./факс: 02/980 27 05
office@apac-bg.org, www.apac-bg.org

Изх.№ 5 / 12.02.2015г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ

ВХ № 015-506-01-31

получено на 12.02.2015 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

ул. "Славянска" № 1;
тел. 9237/525, факс 987-00-98

www.mjs.bg
www.justice.government.bg

Рег. № 0100-161 / 12.02.2015

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. Екзарх Йосиф № 12

Вх. № 96-00-104 / 12-02-2015

за справки:

тел. 02/930-49-47, 02/930-49-48 и 02/930-49-63

Висши адвокатски съвет
Вх. номер 392
12.02.2015г.
ул. "Калоян" 1А

до

Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-Н НАЙДЕН ЗЕЛЕНОГОРСКИ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА, ЛАГОУСТРОЙСТВО
И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ НА
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-Н АТАНАС АТАНАСОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ВЪТРЕШНА
СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД НА
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-ЖА СОНЯ НАЙДЕНОВА

ПРЕДСТАВЛЯВАЩ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО.

Г-ЖА РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на

Асоциация на специализираните счетоводни предприятия
(ACCP)

**ОТНОСНО: внесения в деловодството на 43-тото Народно събрание
проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата**

Уважаема г-жо Цачева,
Уважаеми Дами и Господа,

По отношение на законопроекта за измененията в Закона за адвокатурата, публикуван на сайта на Народната събрание, възразяваме срещу така предложените текстовете на чл. 24, ал.1, във връзка с чл. 150.

Ф.д. 11620/2003 СГС-Фирмено отделение; БУЛСТАТ 131166544; № по ЗДДС: BG 131166544
Банка: ОББ АД - кл. Света София; IBAN BG59 UBBS 8002 1022 2170 12, BIC UBBBSBGSF

Считаме, че по-голямата част от точки на чл. 24, ал. 1 ни отнемат права, защото редица обичайни дейности на счетоводителите и специализираните счетоводни предприятия са определени като "адвокатски", и при така разписаните текстове са забранени за извършване от нас. Например:

1. По чл. 24, ал. 1, т. 1 - представителство пред административните органи, служби и др.;

Специализираните счетоводни предприятия и счетоводителите представляват клиентите си пред редица административни органи и служби като НАП, НОИ, БНБ, НСИ и др.

2. По чл. 24, ал. 1, т. 2 - изготвяне на заявления, отговори, молби, искови молби, тъжби, жалби и др.;

Счетоводителите изготвят често споменатите документи и ги подават в гореспоменатите институции. Например почти всеки ден пишем отговори на НАП по ревизии и проверки, изготвяме заявления за Регистрация по ЗДДС, изготвяме различни молби и жалби и др.

3. По чл. 24, ал. 1, т. 3 - устни и писмени консултации, устни и писмени становища по правни въпроси

Счетоводителите ежедневно консултират клиенти (устно и писмено) по ЗДДС, ЗКПО, ЗДДФЛ, ЗМДТ и други данъчни закони, както и по редица нормативни актове, свързани с трудовото и осигурително право. Като данъчни консултанти, ние пишем различни становища по данъчни въпроси, възложени от клиенти, които публикуваме със специализираната преса.

4. По чл. 24, ал. 1, т. 4 - справки в административни органи и получаване на документи от тях;

Ежедневно получаваме справки от административни органи и получаваме документи от тях във връзка с извършваните от нас дейности по обслужване на клиентите ни – например от НАП, НОИ, Общини и множество други институции

5. По чл. 24, ал. 1, т. 5 - изготвяне на трудови договори и пълномощни за пред институции, пред които счетоводителят представлява клиента

Изготвяме договори, съобразени с Кодекса на труда и трудово-правното законодателство. Изготвяме изискваните пълномощни от институциите, пред които представляваме клиентите си.

6. По чл. 24, ал. 1, т. 8 - изготвяне и подаване на книжа за вписване в имотния, търговския и други регистри;

Изготвяме годишни финансови отчети и ги подаваме в Търговския регистър, подаваме документи от името на клиентите си в Търговския Регистър, след необходимото упълномощаване. Изготвяме документи за регистрация на фирми. Тази дейност се включва в нашия обхват, предвид това, че ние сме изучавали Търговско право, включително сме запознати в детали с Търговския закон. Считаме, че ние най-добре можем да посъветваме клиента относно формата на предприятието, което желае да регистрира, предвид различните данъчни облагания, размерът на капитала, както формата на назначаването на представляващия и управляващия, предвид бъдещото

му осигуряване и облагане с данъци. Освен това работим и с "други регистри", като Персоналния Регистър на НОИ, като подаваме книжа наречени Декларация Образец 1,2,6 и други.

Бихме искали да представим на Вашето внимание информация за част от изучаваните от нас правни предмети, по които сме положили успешно изпити, по време на висшето си образование "Счетоводство и контрол", за да съобразите текстовете във Вашия законопроект в услуга на бизнеса и обществото и да не обезсмисляте нашето образование:

1. Въведение в правото
2. Търговско, финансово и отчетно право
3. Търговско и финансово право – втора част
4. Облигационно право
5. Данъчно право
6. Данъчен контрол
7. Данъчен контрол на физически и юридически лица
8. Съдебно-счетоводни експертизи
9. Спецсеминар - данъчен контрол

Освен това при предлагане на законопроекти АССП счита, че следва да имате предвид последните доклади на Европейската комисия, Комисията за защита на потребителите и Института за пазарна икономика.

След като през Септември 2014 Европейската комисия обяви започването на оценка на националните разпоредби за достъп до свободните професии и публикува поредния си доклад, който показва, че те са силно регулирани, Комисията за защита на конкуренцията се застъпи за повече конкуренция в областта на свободните професии в свой доклад от края на 2014. От години Института за пазарна икономика също пише и коментира тежкото регулиране, ограничаването на конкуренцията и ощетяването на потребителите в редица гилдии.

Аргументите и препоръките на КЗК още веднъж подчертават съществуващите проблеми. Още повече, че докладите на ЕК показват, че свободните професии в България са едни от най-регулираните в ЕС.

КЗК препоръча премахване на възможността за определяне на минимални цени на услугите при архитектите, адвокати, инженерите в инвестиционното проектиране, одиторите, ветеринарите, както и при упражняващите творческа дейност като свободна професия.

Според КЗК фиксирането на минимални цени представлява едно от най-тежките нарушения на конкуренцията, тъй като ограничава ценовата конкуренция между участниците на пазара. Минималните цени по никакъв начин не могат да бъдат гаранция за качество. Ефектът от тях е защита на неефективните участници на пазара.

Също така считаме, че е необходимо да съобразите вашия законопроект с целите заложени в Национална стратегия за насырячаване на малките и средни предприятия 2014 – 2020, а именно:

1. Въвеждане на задължителна оценка на въздействие на всички промени и нови законови и подзаконови актове относно ефекта върху стопанската активност.

2. Съобразяване на законовите и подзаконовите нормативни промени с принципа „Мисли първо за малките”, т.е. винаги да взема предвид характеристиките на малки и средни предприятия, когато изготвя законодателството, така че то да не носи допълнителни тежести за малкия бизнес, а където е възможно – да се опростяват съществуващите норми.

3. Постигане на минимална административна тежест за бизнеса. Когато се извършват законодателни промени, те да са напълно съобразени с влиянието, което биха оказали върху малкия бизнес и да не възпрепятстват неговото развитие.

В заключение, бихме искали да ви обърнем внимание, че над 70% от нашата дейност е работа с данъчни, осигурителни и търговски нормативни актове, представителство на клиенти пред различни институции, консултиране и други дейности, които вие се опитвате да окажете, като “адвокатски” в ал.1 на чл. 24 от законопроекта, и под 30% от дейността ни е завеждане на документи в счетоводна програма.

В тази връзка, остро възразяваме срещу лишаването ни от правото да упражнявам нормално професията си, чрез така предложените текстове на законопроект за изменение в Закона за адвокатурата и предлагаме промените на чл. 24, ал. 1 и чл. 150 да отпаднат, като предлагаме да останат сега действащите текстове на чл. 24, ал. 1 на Закона за адвокатурата.

Считаме, че измененията в Закона за адвокатурата следва да бъдат съобразени с програмата на Европейската комисия за по-добро регулиране, и по-специално съобщението на ЕК, озаглавено „Разумно регулиране в Европейския съюз“, чиято цел е да се изготвят и предоставят законодателни актове с най-високо качество, при спазване на принципите на субсидиарност и пропорционалност, като същевременно се гарантира, че административната тежест е пропорционална на ползите от тях.

С уважение:

Мадлена Леви-Примо
Председател на УС на АСП